

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 406/09-38

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. marca 2010 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészároša o prijatej sťažnosti PaedDr. J. D. a PaedDr. A. D., obaja bytom N., zastúpených advokátom JUDr. R. S., D., vo veci namietaného porušenia práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Cb/3/2007 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 22 Cb/720/97) takto

r o z h o d o l :

1. Právo PaedDr. J. D. a PaedDr. A. D. na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Cb 3/2007 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 22 Cb 720/97) porušené bolo.

2. PaedDr. J. D. a PaedDr. A. D. p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie každému v sume po 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré je Krajský súd v Žiline p o v i n n ý vyplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. PaedDr. J. D. a PaedDr. A. D. p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 605,46 € (slovom šesťstopäť eur a štyridsaťšesť centov), ktoré je Krajský súd v Žiline p o v i n n ý vyplatiť na účet ich advokáta JUDr. R. S., D., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 406/09-8 z 10. decembra 2009 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť PaedDr. J. D. (ďalej len „sťažovateľ“) a PaedDr. A. D. (ďalej len „sťažovateľka“; spolu ďalej len „sťažovatelia“) vo veci namietaného porušenia práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Cb/3/2007 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 22 Cb/720/97).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 29. mája 1995 spoločnosť U., k. s., N. (ďalej len „žalovaný v 1. rade“), uzatvorila dve úverové zmluvy č. 801179/0 a č. 800331/3 so Slovenskou sporiteľňou, a. s., Bratislava, pobočkou D. (ďalej len „žalobca“), na základe ktorých jej boli poskytnuté úvery zabezpečené zriadením záložného práva okrem iného na nehnuteľnosti sťažovateľov a tiež ručiteľskými listinami sťažovateľov.

Žalobca podal 5. septembra 1997 na krajskom súde návrh na zaplatenie splatnej čiastky úveru s príslušenstvom proti žalovaným v 1. až 4. rade a sťažovateľom (žalovaní

v 5. a 6. rade). Dňa 10. novembra 1997 žalobca predložil krajskému súdu doplnenie žaloby a upresnenie petitu návrhu. Krajský súd 12. novembra 1997 vydal platobný rozkaz sp. zn. 22 Cb 720/97, ktorým rozhodol o povinnosti žalovaných a sťažovateľov spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi istinu a trovy konania.

Sťažovatelia podali proti predmetnému platobnému rozkazu 12. decembra 1997 odpor. Dňa 17. februára 1998 podal žalovaný v 1. rade odvolanie proti uzneseniu krajského súdu o pripustení zmeny žaloby z 12. novembra 1997 a odporca vo 4. rade podal 2. februára 1998 odpor proti platobnému rozkazu sp. zn. 22 Cb 720/97 z 12. novembra 1997.

Dňa 11. marca 1998 podal odporca v 1. rade námietku zaujatosti proti zákonnej sudkyňi JUDr. E. Č., o ktorej rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. Ndob 87/98 z 8. marca 1999 tak, že ju vylúčil z prerokúvania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 22 Cb 720/97, na základe čoho dostalo predmetné konanie novú sp. zn. 16 Cb 3/2007.

Krajský súd uznesením z 19. marca 2007 vyhovel návrhu na zmenu účastníka konania na strane žalobcu, keď do konania namiesto pôvodného žalobcu vstúpila spoločnosť C., a. s., B. (ďalej aj „nový žalobca“).

Sťažovatelia poukazujú na to, že konanie, ktoré sa začalo na základe žaloby podanej 5. septembra 1997, nie je dosiaľ právoplatne skončené a trvá 12 rokov, čo spôsobuje u nich právnu neistotu a dochádza k porušeniu práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Cb/3/2007 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 22 Cb/720/97) porušil ich právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal krajskému súdu a najvyššiemu súdu vo veci konať bez zbytočných prieťahov a priznal im primerané finančné zadost'učinenie každému v sume po 33 333 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za krajský súd jeho predseda listom sp. zn. Spr 90/2010 zo 17. februára 2010 spolu s vyjadrením zákonnej sudkyne JUDr. M. N. a právny zástupca sťažovateľov listom z 8. marca 2010.

2.1 Z vyjadrenia zákonnej sudkyne, ktoré obsahuje chronologický prehľad vykonaných procesných úkonov a jej názor k skutkovej a právnej zložitosti veci, vyplýva:

„Vo veci samej ide o spor o zaplatenie peňažnej pohľadávky zo zmluvy o úvere, zabezpečenej ručením. Určitý vyšší stupeň zložitosti spočíva v rovine naštudovania, prípravy pojednávania a rozhodovania zo strany krajského súdu, vzhľadom na rozsiahlosť spisového materiálu, predkladaných listinných dôkazov, neurčitých procesných návrhov zo strany žalobcu, odchylné vyhodnocovanie dôkazov strán. K vyššiemu stupňu zložitosti v skutkovej rovine je potrebné zároveň poukázať i na procesnú zmenu na strane žalobcu a počet účastníkov na strane žalovaného a v neposlednom rade i vplyv vyhláseného konkurzného konania na žalovaného v rade 1/.

V procesnej rovine je potrebné poukázať na rozsiahlosť dôkazného materiálu, postoj samotného žalobcu k uplatnenému nároku, kedy bolo potrebné ho viacerými výzvami, v niektorých prípadoch i urgenciami vyzývať na odstránenie nedostatkov žalobného návrhu a následne na odstránenie väd vznesených procesných návrhov, vyzývať na ich špecifikáciu, opakované výzvy na doplnenie listinných dôkazov na preukázanie nároku, ale aj na potrebu rozhodovania o procesných návrhoch účastníkov. Je potrebné poukázať i na skutočnosť, že vec bola opakovaně predkladaná Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o odvolaní v procesných návrhoch účastníkov konania. Vec sa komplikuje vyhlásením konkurzu na žalovaného v rade 1/, s účinkami vyhláseného konkurzu na účastníka konania a vplyv takéhoto vyhlásenia konkurzu na celkové vedenie konania, a to v dôsledku prerušenia konania.“

Ďalej zákonná sudkyňa poukazuje na vyhlásenie konkurzu na majetok odporcu v 1. rade ako na dôvod prerušenia konania a tiež konštatuje, že zo strany sťažovateľov nedošlo k priet'ahom v konaní.

K postupu krajského súdu v dotknutom konaní predložila zákonná sudkyňa toto stanovisko:

„Ústavná sťažnosť žalovaných v rade 5, 6 sa týka celého konania, ja sa však môžem vyjadriť len za len za dobu, v ktorej mi bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie vo veci a to za

- dobu od 29. 9. 2005 do 30. 1. 2006, kedy bolo konanie prerušené z dôvodu vyhlásenia konkurzu na žalovaného v rade 1/. Vykonala som všetky nevyhnutné úkony smerujúce k prejednaníu a rozhodnutiu veci, keďže do času pridelenia veci mne bolo konanie prerušené a k ďalšiemu pokračovaniu v konaní bolo potrebné vykonať zákonom požadované náležitosti, ktoré som vykonala, preto nepovažujem svoje úkony a ani tento čas za prietahy v konaní, vzhľadom na už konštatované dôvody,
- dobu v čase pridelenia veci mne od 1. 10. do 7. 11. 2006 nepovažujem za prietahy v konaní, ale za dobu primeranú na naštudovanie, prípravu pojednávania, naštudovanie veci s poukazom i na § 14 ods. 1 písm. d) zák. č. 328/1991 Zb., ktoré som už nestihla nariadiť pre dlhotrvajúcu práceneschopnosť so začiatkom od 7. 11. 2006,
- dobu od pridelenia veci mne od 2. 7. 2008 do dátumu uvedeného vyjadrenia vzhľadom na chronológiu úkonov v tomto období, skutkovú náročnosť veci, správanie sa žalobcu, rozsiahlosť dôkazného materiálu ako i prípravu pojednávania nepovažujem za prietahy v konaní.

Za ostatné obdobia konania sa nemôžem vyjadriť, vzhľadom na skutočnosť, že v ostatných časových úsekoch mi vec pridelená nebola.

Z vyššie uvedeného prehľadu úkonov krajského súdu v uvedenej dobe je zrejmé, že k žiadnym prietahom v konaní z mojej strany v čase pridelenia veci mne ako zákonnému sudcovi nedošlo.

K celkovej dobe konania vyjadrujem názor, že na celkovej dĺžke konania má nie nevýznamný podiel najmä správanie sa žalobcu, potreba rozhodovania o procesných návrhoch účastníkov (v poslednom období najmä procesné návrhy žalobcu týkajúce sa zmeny žaloby, bez dostatočnej konkretizácie a špecifikácie), ale vo veľkej miere sa podieľa práve na dĺžke uvedeného konania skutočnosť, že na žalovaného v rade 1/ bol vyhlásený konkurz, v zmysle ktorého v § 14 ods. 1 písm. d) zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní došlo k prerušeniu konania. V čase prerušenia konania nebolo možné zo strany súdu vykonávať úkony, pretože tieto by boli neúčinné. Tiež si dovoľujem opätovne poukázať na nosné dôvody rozhodnutia Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 152/09-29 zo dňa 2. septembra 2009, ktorým bolo Krajskému súdu v Žiline prikázané v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Cb 3/2007 (teda v totožnej veci) konať bez zbytočných prietahov. V odôvodnení, ktorého poukázal na č. l. 13, že ústavný súd zistil, že

toto konanie vykazuje nečinnosť v celkovom trvaní 6 rokov a 4 mesiace, ktorá sa premietla do zbytočných prietahov v konaní spôsobených krajským súdom. V prvom rade ide o obdobie od 1. apríla 1999, keď najvyšší súd po vydaní rozhodnutia vrátil spisový materiál krajskému súdu, do septembra 1999, keď krajský súd začal doručovať rozhodnutie najvyššieho súdu účastníkom konania. Ide o nečinnosť v trvaní 5 mesiacov, počas ktorých krajský súd nevykonal žiaden procesný úkon bez toho, aby mu v tom bránila zákonná prekážka. Rozsiahlou nečinnosťou je poznačený časový úsek od októbra 1999, keď krajský súd doručoval rozhodnutie účastníkom konania do októbra 2005, keď súdne konanie v zmysle § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 328/91 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov prerušilo (nečinnosť 5 rokov a 11 mesiacov). Ústavný súd konanie počnúc vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu – odporcu v rade 1. doposiaľ vyhodnotil ako konanie bez zbytočných prietahov, a to bez toho, aby jeho postup v tomto časovom úseku preskúmaval.“

Zákonná sudkyňa vo svojom vyjadrení uviedla, že v intenciách uvedeného nálezu ústavného súdu bola označená vec prerokovaná a 28. októbra 2009 krajský súd rozhodol čiastočným rozsudkom.

Predseda krajského súdu oznámil, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

2.2 Právny zástupca sťažovateľov zaujal stanovisko k vyjadreniu krajského súdu listom doručeným ústavnému súdu 8. marca 2010, v ktorom uviedol:

„... oznamujeme Vám, že súhlasíme s tým, aby... Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od ústneho pojednávania o prijatom návrhu...“

K vyjadreniu sudkyne porušovateľa zo dňa 09. 02. 2010 uvádzame nasledovné:

- zo zoznamu úkonov predmetného vyjadrenia je zrejmé, že v uvedenej veci došlo k namietanému porušeniu vyššie uvedených práv sťažovateľov, a to porušovateľom, keďže aj jednotlivé rozvrhy prác vec prenášali medzi jednotlivých zákonných sudcov nasledovne:

- rok 1997 – JUDr. E. Č. – začatie konania
- rok 2005 – JUDr. M. N. – sudkyňa na stáži
- 8. 2. 2006 – Mgr. Z. Š.

- 01. 10. 2006 – opäť JUDr. M. N.
- 02. 02. 2007 – opäť JUDr. E. Č., hoci bola vylúčená 01. 04. 1999
- 19. 02. 2007 – JUDr. M. D.
- až 02. 07. 2008 – po tretíkrát JUDr. M. N.

- z uvedeného je jednoznačne zrejmé, že súdne konanie, ktorého lehota začala plynúť podaním návrhu na začatie konania o peňažné plnenie na Krajský súd Žilina, nie je do dnešného dňa právoplatne skončené. Ku dňu 03. 03. 2009 predmetné súdne konanie trvá celých 12 a pol roka, čo spôsobuje vznik právnej neistoty u sťažovateľov, čím dochádza k porušeniu ich práva na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

- vzhľadom na uvedené preto sťažovatelia požadujú v súlade s čl. 127 ods. 3, Ústavy SR a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde priznanie finančného zadosťučinenia ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch za neustály stres a strach sťažovateľov, že prídu o celý majetok, nakoľko sú už dôchodcami.

Zároveň žiadam o náhradu trov právneho zastupovania aj za tento právny úkon...

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Zo sťažnosti, z jej príloh, vyjadrení účastníkov konania a obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 16 Cb 3/2007 (pôvodne vedeného pod sp. zn. 22 Cb 720/97):

- 5. september 1997 – krajskému súdu bola doručená žaloba žalobcu,
- 8. september 1997 – výzva krajského súdu na úhradu súdneho poplatku,
- 30. september 1997 – zaplatenie súdneho poplatku,
- 10. október 1997 – doplnenie žaloby žalobcom,
- 15. október 1997 – výzva krajského súdu žalobcovi na predloženie listinných dôkazov,

- 21. október 1997 – upresnenie žaloby,
- 10. november 1997 – upresnenie žalobného petitu,
- 12. november 1997 – uznesenie krajského súdu č. k. 22 Cb 720/97-185 o pripustení zmeny návrhu (žalovaným v 1. až 6. rade ukladá zaplatiť žalobcovi istinu 4 788 464,70 Sk a trovy konania s tým, že plnením jedného z odporcov zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatným odporcom),
- 12. december 1997 – odpor podaný sťažovateľmi,
- 2. február 1998 – odpor podaný žalovaným vo 4. rade,
- 17. február 1998 – výzva krajského súdu žalobcovi, žalovanému vo 4. rade a sťažovateľom na zaplatenie súdneho poplatku za podaný odpor, výzva žalobcovi na predloženie podkladov, výzva Okresnému súdu Bratislava I a Okresnému súdu Žilina, obchodnému registru, na predloženie výpisu z obchodného registra týkajúceho žalobcu,
- 18. február 1998 – žiadosť Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru N. o doručenie výzvy žalovanému v 1. rade,
- 20. februára 1998 – oznámenie Obvodného oddelenia Policajného zboru N. o doručení výzvy žalovanému v 1. rade,
- 23. február 1998 – odvolanie žalovaného v 1. rade proti uzneseniu krajského súdu z 12. novembra 1997 a odpor žalovaného v 1. rade proti platobnému rozkazu,
- 25. február 1998 – výzva krajského súdu žalovanému v 1. rade na zaplatenie súdneho poplatku za odpor a predloženie splnomocnenia,
- 4. marec 1998 – zaslanie požadovaného výpisu z obchodného registra Okresným súdom Žilina,
- 10. marec 1998 – zaslanie splnomocnenia na zastupovanie žalovaného v 1. rade,
- 11. marec 1998 – návrh žalovaného v 1. rade na vylúčenie sudkyne,
- 12. marec 1998 – zaslanie dôkazových materiálov žalobcom,
- 16. marec 1998 – pojednávanie, na ktorom krajský súd oboznámil prítomných so vznesenou námietkou proti zákonnej sudkyňi, bolo odročené na neurčito z dôvodu predloženia spisu najvyššiemu súdu na rozhodnutie o vznesenej námietke,
- 23. marec 1998 – zaslanie požadovaného výpisu z obchodného registra Okresným súdom Bratislava I,
- 4. jún 1998 – predloženie spisu najvyššiemu súdu,

- 2. február 1999 – vyhlásenie konkurzu na majetok žalovaného v 1. rade – uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 51-24K 252/97-26,
- 8. marec 1999 – uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. Ndob 87/98 o vylúčení sudkyne z prerokovania a rozhodovania veci (právoplatné 11. októbra 1999),
- 1. apríl 1999 – spis vrátený krajskému súdu,
- 13. apríl 1999 – pridelenie veci predsedom krajského súdu novej zákonnej sudkyňi,
- 18. október 2002 – uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 28 Cbi 321/00-Mš-155, ktorým rozhodol, že pohľadávka žalobcu sa považuje za oprávnenú (právoplatné 4. decembra 2002),
- 10. október 2005 – výzva krajského súdu správcovi konkurznej podstaty žalovaného v 1. rade na oznámenie, či navrhuje pokračovať v prerušenom konaní,
- 13. október 2005 – oznámenie správcu konkurznej podstaty žalovaného v 1. rade, že konkurzné konanie neskončilo a navrhuje nepokračovať v prerušenom konaní,
- 21. december 2005 – výzva krajského súdu žalobcovi na oznámenie, či vzhľadom na vyjadrenie správcu konkurznej podstaty žalovaného v 1. rade trvá na podanom návrhu,
- 23. január 2006 – oznámenie spoločnosti C., a. s., B., ktorá nadobudla pohľadávku od žalobcu, že trvá na podanom návrhu,
- 18. október 2006 – výzva krajského súdu správcovi konkurznej podstaty žalovaného v 1. rade na oznámenie, či navrhuje pokračovať v prerušenom konaní a v akom štádiu sa nachádza konkurzné konanie,
- 25. október 2006 – oznámenie správcu konkurznej podstaty žalovaného v 1. rade, že konkurzné konanie neskončilo a navrhuje nepokračovať v prerušenom konaní,
- 20. február 2007 – výzva krajského súdu správcovi konkurznej podstaty žalovaného v 1. rade na oznámenie, či navrhuje pokračovať v prerušenom konaní a v akom štádiu sa nachádza konkurzné konanie, a výzva spoločnosti C., a. s., B. na zaslanie zmluvy o postúpení pohľadávky a súhlas so vstupom do konania,
- 1. marec 2007 – oznámenie správcu konkurznej podstaty žalovaného v 1. rade, že konkurzné konanie neskončilo a navrhuje nepokračovať v prerušenom konaní,
- 8. marec 2007 – odpoveď spoločnosti C., a. s., B. – zaslanie zmluvy a súhlasu so vstupom do konania,

- 15. marec 2007 – spis prevedený do registra „Cb“ – so žalovaným v 1. rade nemožno konať, so žalovanými v 2. až 6. rade konať možno,
- 19. marec 2007 – uznesenie č. k. 16 Cb 3/2007-417 o vstupe spoločnosti C., a. s., B., na miesto žalobcu,
- 27. marec 2007 – späťvzatie odporu sťažovateľkou, návrh sťažovateľa na oslobodenie od súdneho poplatku za odpor,
- 9. máj 2007 – žiadosť sťažovateľa o oslobodenie od súdneho poplatku za odpor,
- 6. jún 2007 – výzva krajského súdu sťažovateľovi na predloženie potvrdenia o jeho majetkových pomeroch,
- 14. jún 2007 – žiadosť sťažovateľky o oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 19. jún 2007 – predloženie potvrdenia o majetkových pomeroch sťažovateľom,
- 22. jún 2007 – uznesenie č. k. 16 Cb 3/2007-442 o oslobodení sťažovateľa od súdnych poplatkov,
- 25. jún 2007 – výzva krajského súdu sťažovateľke na predloženie potvrdenia o jej majetkových pomeroch, výzva novému žalobcovi na oznámenie, či jeho pohľadávka bola v konkurznom konaní uznaná, a výzva správcovi konkurznej podstaty žalovaného v 1. rade na oznámenie, či navrhuje pokračovať v prerušenom konaní,
- 3. júl 2007 – predloženie potvrdenia o majetkových pomeroch sťažovateľkou,
- 20. júl 2007 – odpoveď nového žalobcu,
- 20. júl 2007 – urgencia krajského súdu správcovi konkurznej podstaty žalovaného v 1. rade, aby oznámil, či navrhuje pokračovať v prerušenom konaní,
- 3. august 2007 – oznámenie správcu konkurznej podstaty žalovaného v 1. rade, že nemôže súhlasiť s pokračovaním v prerušenom konaní a že žalovaný vo 4. rade vraj uhradil pohľadávku žalobcovi ešte 18. marca 1998,
- 9. august 2007 – uznesenie č. k. 16 Cb 3/2007-456 o oslobodení sťažovateľky od súdnych poplatkov,
- 13. august 2007 – výzva krajského súdu novému žalobcovi na oznámenie o zistenej úhrade pohľadávky,
- 19. september 2007 – urgencia krajského súdu novému žalobcovi, aby oznámil zistenú úhradu pohľadávky a či trvá na podanom návrhu,

- 12. november 2007 – oznámenie nového žalobcu, že pohľadávku nepovažuje za uhradenú a trvá na podanom návrhu,
- 13. december 2007 – predloženie spisu najvyššiemu súdu na rozhodnutie o odvolaní žalovaného v 1. rade proti uzneseniu krajského súdu z 12. novembra 1997,
- 30. november 2007 – uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obo 92/2007 o odmietnutí odvolania žalovaného v 1. rade (právoplatné 4. februára 2008) a sp. zn. 5 Obo 93/2007 o potvrdení uznesenia krajského súdu č. k. 22 Cb 720/97-223 z 25. februára 1998,
- 16. január 2008 – spis vrátený krajskému súdu,
- 25. februára 2008 – uznesenie krajského súdu č. k. 16 Cb 3/2008-477 o poučení žalovaných o práve uplatniť námietku zaujatosti,
- 27. marec 2008 – pojednávanie bolo po vypočutí účastníkov a ich právnych zástupcov odročené na neurčito na účely predloženia špecifikácie predmetu zmluvy a žalovanému vo 4. rade bolo uložené, aby doložil dohodu o platbe žalobcovi,
- 3. apríl 2008 – výzva krajského súdu správcovi konkurznej podstaty žalovaného v 1. rade na oznámenie, či súhlasí pokračovať v konaní aj proti žalovanému v 1. rade,
- 9. apríl 2008 – oznámenie správcu konkurznej podstaty žalovaného v 1. rade, že konkurzné konanie neskončilo a nesúhlasí s prerokovaním veci,
- 30. máj 2008 – žiadosť nového žalobcu o predĺženie lehoty,
- 23. jún 2008 – výzva krajského súdu novému žalobcovi a žalovanému vo 4. rade na oznámenie v zmysle záverov z pojednávania z 27. marca 2008,
- 4. august 2008 – urgencia krajského súdu novému žalobcovi,
- 21. august 2008 – špecifikácia návrhu nového žalobcu,
- 3. september 2008 – výzva krajského súdu právnym zástupcom žalovaných, aby sa vyjadrili k špecifikácii návrhu,
- 6. október 2008 – vyjadrenie žalovaného vo 4. rade,
- 2. apríl 2009 – vyjadrenie sťažovateľov,
- 8. apríl 2009 – pojednávanie bolo po vypočutí účastníkov odročené na 10. jún 2009 s tým, že bude rozhodnuté o návrhu nového žalobcu,
- 15. jún 2009 – oznámenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, že konanie o konkurze žalovaného v 1. rade nie je ukončené,

- 1. júl 2009 – výzva krajského súdu Krajskému súdu v Banskej Bystrici na oznámenie, v akej výške v rámci konkurzného konania došlo k uspokojeniu žalobcu; výzva správcovi konkurznej podstaty žalovaného v 1. rade na oznámenie, v akej výške v rámci konkurzného konania došlo k uspokojeniu žalobcu, a výzva právnenému zástupcovi nového žalobcu na oznámenie, či došlo k uspokojeniu pohľadávky žalobcu a v akej časti konkurzného konania,
- 3. september 2009 – ospravedlnenie sťažovateľa z pojednávania,
- 17. september 2009 – na pojednávaní bolo po vypočutí účastníkov vyhlásené uznesenie č. k. 16 Cb 3/2007-622 o nepripustení zmeny žalobného návrhu a pojednávanie bolo odročené na 7. október 2009,
- 7. október 2009 – vyjadrenie žalovaného vo 4. rade,
- 7. október 2009 – pojednávanie bolo po vypočutí účastníkov odročené na 28. október 2009 na účely vyhlásenie rozsudku,
- 28. október 2009 – na pojednávaní bol vyhlásený čiastočný rozsudok – žalovaní v 2. až 6. rade sú povinní zaplatiť novému žalobcovi sumu 66 104,01 €, vo zvyšku žalobu zamieta, + opravné uznesenie č. k. 16 Cb 3/2007-671 (oprava právneho zástupcu nového žalobcu),
- 12. november 2009 – odvolanie sťažovateľov proti čiastočnému rozsudku,
- 13. november 2009 – odvolanie žalovaných v 2. a 3. rade proti čiastočnému rozsudku,
- 19. november 2009 – odvolanie žalovaného vo 4. rade proti čiastočnému rozsudku,
- 24. november 2009 – uznesenie o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie (žalovaní v 2. až 6. rade), zaslanie odvolaní žalovaných v 2. až 6. rade novému žalobcovi,
- 9. december 2009 – návrh žalovaných v 2. a 3. rade na oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 10. december 2009 – odvolanie žalovaných v 2. a 3. rade proti uzneseniu krajského súdu z 24. novembra 2009,
- 14. december 2009 – odvolanie žalovaného vo 4. rade proti uzneseniu krajského súdu z 24. novembra 2009 a jeho žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 18. december 2009 – uznesenie č. k. 16 Cb 3/2007-725 o oslobodení žalovaného vo 4. rade od súdnych poplatkov,
- 12. január 2010 – doplnenie spisu sťažovateľom.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Cb 3/2007 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 22 Cb 720/97) došlo k porušeniu práva sťažovateľov na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Účelom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu

stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (m. m. II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie v označenom konaní *vo veci zaplataenia peňažnej pohľadávky zo zmluvy o úvere zabezpečenej ručením nemožno* po právnej ani faktickej stránke považovať za mimoriadne zložité, hoci *určitý stupeň zložitosti* veci možno pripustiť vzhľadom na počet účastníkov na strane odporcu a vzhľadom na procesnú zmenu *na strane žalobcu*.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov v označenej veci, ústavný súd zistil okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prietahom [12. decembra 1997 bol sťažovateľmi podaný odpor, súdny poplatok napriek výzve krajského súdu zo 17. februára 1998 nezaplatili, žiadosť o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov predložili krajskému súdu až 9. mája 2007 (sťažovateľ) a 14. júna 2007 (sťažovateľka, ktorá 27. marca 2007 navyše predložila krajskému súdu späťvzatie odporu, napriek tomu ju krajský súd uznesením z 9. augusta 2007 oslobodil od platenia súdnych poplatkov)].

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom krajského súdu a v tejto súvislosti zistil, že krajský súd bol v predmetnej veci nečinný alebo nevykazoval relevantnú procesnú činnosť v období od 1. apríla 1999 (vrátenie spisu z najvyššieho súdu) do septembra 1999 (krajský súd začal doručovať rozhodnutie najvyššieho súdu účastníkom konania), t. j. nečinnosť v trvaní päť mesiacov. Rozsiahlou nečinnosťou krajského súdu je poznačený časový úsek od októbra 1999 (krajský súd doručoval rozhodnutie najvyššieho súdu účastníkom konania) do októbra 2005 [súdne konanie v zmysle § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 328/91 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov bolo prerušené], t. j. nečinnosť päť rokov a 11 mesiacov.

Krajský súd teda počas takmer 6,5 roka vo veci nevykonal prakticky žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovatelia ako žalovaní počas napadnutého súdneho konania nachádzajú, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). Okrem toho ani úkony, ktoré boli vykonané v predmetnej veci mimo uvedených období nečinnosti, neboli vždy efektívne (napr. výzvy správcovi konkurznej podstaty na oznámenie, či navrhuje pokračovať v konaní, keď 15. marca 2007 bol spis prevedený do registra „Cb“ a v konaní sa pokračovalo so žalovanými v 2. až 6. rade). K uvedenému priesahu pritom nedošlo v dôsledku nadmernej zložitosti veci ani správania účastníkov v uvedenom období, ale predovšetkým v dôsledku postupu krajského súdu.

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie práva sťažovateľov na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

4. Vzhľadom na to, že 28. októbra 2009 bol vo veci vyhlásený čiastočný rozsudok, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovatelia sa domáhali priznania primeraného finančného zadosťučinenia každému v sume po 33 333 €, ktoré zdôvodnili najmä tým, že sa nachádzajú v právnej neistote.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľov. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať im aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľov, najmä vzhľadom na dlhodobú bezdôvodnú nečinnosť krajského súdu považuje za primerané každému v sume po 2 000 €, tak ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade krajský súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľom do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Právny zástupca si uplatnil trovy za tri úkony právnej služby v celkovej sume 4 243,48 € s 19 % DPH.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľov ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 11 ods. 2, § 13 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Základná sadzba za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2009 je 115,90 € a po jej znížení o 20 % pri

zastupovaní viacerých sťažovateľov je 92,72 € a hodnota režijného paušálu je 6,95 €. Základná sadzba za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2010 je 120,23 € a po jej znížení o 20 % pri zastupovaní viacerých sťažovateľov je 96,18 € a hodnota režijného paušálu je 7,21 €.

Sťažovateľom vznikol nárok na úhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2009 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnému súdu) v celkovej sume 398,68 € vrátane režijného paušálu $[(92,72 \times 2 + 6,95 \times 2) \times 2]$ a za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2010 (stanovisko k vyjadreniu krajského súdu) v celkovej sume 206,78 € vrátane režijného paušálu $[(96,18 + 7,21) \times 2]$. Sťažovateľom tak vznikol nárok na úhradu trov v celkovej sume 605,46 €. Ústavný súd nepriznal k trovám 19 % DPH, pretože právny zástupca sťažovateľov nepredložil osvedčenie o registrácii pre DPH.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd priznal sťažovateľom úhradu trov právneho zastúpenia v sume 605,46 €, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. marca 2010